

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **K. K.**, , zast. JUDr. Vitem Buršou, advokátem, se sídlem Růžová 1254, Uherské Hradiště, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 13, Opava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2013, č. j. 3770/1.30/13/14.3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 1. 2015, č. j. 41 A 1/2014 – 35,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 1. 2015, č. j. 41 A 1/2014 - 35, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2013, č. j. 3770/1.30/14.3, **se zrušuje**, a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na nákladech řízení částku 24 456 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností ze dne 11. 2. 2015, doručenou Nejvyššímu správnímu soudu dne 16. 2. 2015, brojí žalobkyně, jakožto stěžovatelka, proti rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 14. 1. 2015, č. j. 41 A 1/2014 – 35, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2013, č. j. 3770/1.30/13/14.3, (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl stěžovatelčino odvolání směřující proti rozhodnutí

Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 23. 7. 2013, č. j. 11805/9.30/13/14.3-RZ (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a toto rozhodnutí potvrdil.

Prvostupňový orgán ve svém rozhodnutí uznal stěžovatelku vinnou spácháním přestupku dle ust. § 139 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), kterého se dopustila tím, že vykonávala nelegální práci, jak ji definuje ust. § 5 písm. e) bod 1. zákona o zaměstnanosti, když dne 22. 2. 2013 vykonávala závislou práci na pozici obsluha baru, spočívající v točení piva, prodávání nápojů, obsluze a kasírování zákazníků pro podnikatele V. H. (dále jen „kontrolovaná osoba“) na pracovišti CAFEBAR MOZAIKA na adrese Uherské Hradiště, Zelené náměstí 1291, bez řádně uzavřeného pracovněprávního vztahu, čímž bylo porušeno ust. § 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“). Dále jí tímto rozhodnutím prvostupňový orgán uložil pokutu ve výši 1000 Kč a zároveň i povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

Žalovaný v odvolacím rozhodnutí dospěl k závěru, že se stěžovatelka dopustila přestupku tak, jak je uvedeno ve výroku prvostupňového rozhodnutí. V řízení byla prokázána skutečnost, že se v daném případě jednalo o závislou práci ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákoníku práce, a též byla prokázána absence pracovněprávního vztahu. Žalovaný se rovněž zabýval vyložением pojmu závislé práce a dospěl k závěru, že soustavnost není jeho definičním znakem, nýbrž je toliko obvyklou, nikoli však nezbytnou, charakteristikou závislé práce.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že se zcela ztotožnil se skutkovými zjištěními, o která opřel své rozhodnutí prvostupňový správní orgán i žalovaný, neboť tato skutečně vycházejí z toho, co při kontrole uvedla samotná žalobkyně, co uvedla později v protokolu při ústním projednání přestupku a co uvedla kontrolovaná osoba v rámci kontroly prováděné inspektorátem práce. Dále přisvědčil krajský soud závěru žalovaného, že pojem „závislá práce“ je třeba posuzovat na základě kritérií § 2 odst. 1 zákoníku práce, přičemž odstavec druhý tohoto paragrafu pojednává toliko o důsledcích závislé práce. K námitce absence soustavnosti práce krajský soud uvedl, že z ustanovení § 2 zákoníku práce nevyplývá soustavnost práce jako nezbytná podmínka závislé práce.

Na základě kontrolních zjištění a toho, co uvedla samotná stěžovatelka, pak krajský soud dospěl k závěru, že se jednalo o práci, která byla vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonával osobně, přičemž tato práce byla vykonávána v rámci normální pracovní doby provozovny kontrolované osoby. Dále krajský soud uvedl, že neuvěřil tvrzení stěžovatelky o tom, že výkon práce v době provádění kontroly prvostupňovým orgánem byl pouze jednorázovou výpomocí v době, kdy si kontrolovaná osoba potřebovala něco zařídit. Toto tvrzení totiž zdiskreditoval sám kontrolovaný subjekt, když uvedl, že k podobným situacím, kdy mu stěžovatelka vypomáhá, občas dochází. Soud též poukázal na skutečnost, že stěžovatelka následně uzavřela pracovní smlouvu s kontrolovaným subjektem a pracuje u něho v pracovním poměru jako servírka.

pokračování

Stěžovatelka považuje napadený rozsudek za nesprávný, neboť v něm krajský soud posoudil právní otázky ve vztahu k pojmu nelegální práce v rozporu se zákonem a judikaturou, nezjistil řádně skutkový stav, nesprávně vyhodnotil provedené důkazy a nedostatky ve skutkových zjištěních nahrazoval vlastními úvahami. Napadený rozsudek má rovněž za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť se krajský soud řádně nevypořádal s obsahem žalobních námitek.

Pro výklad pojmu „nelegální práce“ považuje stěžovatelka za rozhodný výklad pojmu „závislá práce“. V této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 4 Ads 46/2013 – 35 (správně zřejmě 6 Ads 46/2013 – 35 – pozn. NSS; veškerá zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), ze kterého dovozuje, že jak mzda, tak i soustavnost jsou neoddělitelnými znaky závislé práce, ke kterým lze dospět i správným výkladem § 2 odst. 1 zákoníku práce. Krajskému soudu přitom vytýká, že se závěry podanými ve zmíněném rozsudku neřídil, ba tyto většinou vysvětloval zcela opačně. Nezabýval se též jí tvrzenou dobrovolností výkonu práce, založenou na osobním vztahu s kontrolovanou osobou. Dle stěžovatelky soud rovněž nesprávně dovodil existenci vztahu nadřízenosti kontrolované osoby a podřízenosti stěžovatelky, a to pouze z omezených zjištění získaných na základě kontroly provedené prvostupňovým orgánem. Dále se krajský soud nezabýval ani tvrzením stěžovatelky, dle něhož nebyla její činnost pro kontrolovaný subjekt soustavná a neplynula z ní jakákoli odměna.

Stěžovatelka se v kasační stížnosti rovněž vymezuje vůči závěrům krajského soudu ohledně zjišťování skutkového stavu. Krajský soud se nezabýval tím, zda byly prokázány veškeré znaky závislé práce, zejména pak soustavnost, dobrovolnost, odměna za práci a vztah nadřízenosti a podřízenosti. Nedostatek skutkových zjištění k posouzení těchto otázek pak soud nahrazoval svými úvahami. Není proto zřejmé, z jakých důkazů krajský soud vycházel, když prvostupňový orgán stěžovatelku řádně nevyslechl, a nevyslechl ani kontrolovanou osobu jako svědka. Žádné důkazy, které by vyvracely její žalobní námítky, nebyly v řízení provedeny.

V neposlední řadě stěžovatelka poukazuje na neshodu formulace záznamu jejích odpovědí poskytnutých v rámci kontroly prvostupňového orgánu s jazykovými prostředky, které při mluveném projevu užívá. Z toho vyplývá, že prvostupňový orgán formuloval záznam těchto odpovědí účelově. Skutečnost, že stěžovatelka stvrdila správnost předmětného záznamu svým podpisem, vysvětluje tím, že si nebyla vědoma jakékoli své nezákonné činnosti, přičemž formulace zapisovatele nechápala, a nijak se proti nim nebránila.

Konečně stěžovatelka uvádí, že napadený rozsudek považuje za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť se krajský soud nevypořádal řádně s její argumentací proti nesprávnému právnímu posouzení správním orgánem. Stejně tak se nevypořádal ani s jejími odkazy na relevantní judikaturu a s námitkou zásahu správních orgánů do soukromoprávní sféry jejího vztahu s kontrolovanou osobou ve smyslu nucení k uzavření pracovněprávního vztahu. Napadený rozsudek je nepřezkoumatelný i proto, že v kontrastu s obsáhlým popisem obsahu podání účastníků a průběhu řízení před správními orgány odkazuje

krajský soud, namísto formulace vlastního bližšího závěru stran důvodnosti žalobních námitek, toliko na závěry správního orgánu, případně se uchyluje ke strohým konstatacím.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení, a dospěl k závěru, že kasační stížnost splňuje veškeré požadované náležitosti, byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a je přípustná.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž vážil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, ke kterým by měl přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3, 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.”)].

Kasační stížnost je důvodná.

Jako důvody kasační stížnosti označuje stěžovatelka ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s.

Dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. lze podat kasační stížnost z důvodu tvrzené zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé nesprávné uvedení důvodu podání kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť kasační stížnost neobsahuje byť jedinou námitku spadající pod výše vyčtený okruh důvodů. Naopak obsahuje námitky spadající zřetelně pod okruh důvodů podání kasační stížnosti vymezený § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud považuje za vhodné k tomuto připomenout, že otázkou správnosti uplatnění důvodů kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. se v minulosti opakovaně zabýval. Za zejména přílehlavý přitom považuje rozsudek zdejšího soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 – 5, ve kterém zaujal názor, že „[p]okud jsou ze znění kasační stížnosti její důvody seznatelné a odpovídají zákonným kasačním důvodům (§ 103 odst. 1 s. ř. s.), není rozhodující, že stěžovatel sám své důvody nepodřadil k jednotlivým zákonným ustanovením či tak učinil nepřesně. Je-li v kasační stížnosti uvedeno, jaké konkrétní vady v řízení či v úsudku se měl soud dopustit a z čeho je stěžovatel dovozuje, kasační stížnost ob stojí.” Ve světle tohoto názoru je třeba pohlížet na tento dílčí nedostatek ve stěžovatelčině uplatnění kasačních důvodů.

pokračování

Zdejší soud identifikoval jako jádro právního problému, předloženého nyní stěžovatelkou k rozhodnutí v rámci řízení o kasační stížnosti, zejména otázku, jakým způsobem je třeba vykládat pojem „závislá práce“ dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“). Na rozřešení této otázky pak navazuje posouzení důvodnosti stěžovatelčiny námitky stran nedostatečnosti zjištění skutkového stavu v řízení před správními orgány, stejně jako námitky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

Problematickou výkladu pojmu „závislá práce“ v intencích zákoníku práce (se zaměřením na změnu textu a členění § 2 zákoníku práce, provedenou zákonem č. 365/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony) se zdejší soud podrobně zabýval již ve svém rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013 – 35. V odůvodnění tohoto rozsudku zaujal Nejvyšší správní soud následující právní názor: *„Společným rysem všech znaků závislé práce vymezených v § 2 odst. 1 zákoníku práce z roku 2006 je osobní či hospodářská závislost zaměstnance na zaměstnavateli. Tyto znaky slouží k odlišení závislé práce od jiných ekonomických aktivit (zejména samostatného podnikání), ale také od aktivit jiného charakteru (zejména mezilidské výpomoci). Proto musí správní orgány při postihování nelegální práce [§ 5 písm. e) bodu 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti] obviněnému prokázat naplnění všech těchto znaků - zaměstnanec osobně a soustavně vykonává práci jménem zaměstnavatele a podle jeho pokynů, přičemž se vůči zaměstnavateli nachází v podřízeném vztahu.“*

Krajský soud se v napadeném rozsudku vyslovil souhlasně se žalovaným, když uvedl, že definice závislé práce je zcela jednoznačně uvedena v § 2 odst. 1 zákoníku práce, přičemž v § 2 odst. 2 tohoto zákona jsou pak jmenovány pouze důsledky výkonu závislé práce. Dále konstatoval, že z § 2 zákoníku práce nevyplývá soustavnost jako znak závislé práce.

V rámci posouzení naplnění podmínky vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance přitom krajský soud naznal, že tato byla dána, neboť stěžovatelka byla při kontrole zastižena za barovým pultem, když čepovala pivo, nalévala nápoje, obsluhovala hosty a též je kasírovala.

S těmito závěry krajského soudu se Nejvyšší správní soud nemůže ztotožnit. Zejména názor krajského soudu, že § 2 odst. 2 zákoníku práce toliko vyjmenovává důsledky závislé práce (které jsou pro kvalifikaci činnosti jako závislé práce bezvýznamné), považuje zdejší soud za nepřipustně zjednodušující. Ve výše citovaném rozsudku, v němž zdejší soud podal výklad pojmu závislá práce, je též konstatováno, že *„...i když poskytování odměny zaměstnanci není vymezeno v zákoně jako znak závislé práce, neznamená to, že by zcela ztratilo smysl tuto otázku v rámci postihování nelegální práce zkoumat. Neboť právě pobírání odměny představuje typickou skutečnost, která závislé postavení zaměstnance na zaměstnavateli věrohodně prokazuje.“*

Dále nelze souhlasit ani s konstatací krajského soudu, dle níž z ustanovení § 2 zákoníku práce nevyplývá existence znaku soustavnosti práce pro její kvalifikaci jako práce závislé. I k významu soustavnosti výkonu práce se zdejší soud ve výše citovaném rozsudku vyjádřil, a to v tom smyslu, že tuto je třeba považovat za samostatný znak závislé práce,

neboť vyplývá jak z gramatického vyjádření § 2 odst. 1 zákoníku práce („vykonává” jako vid nedokonavý), tak i z účelu definice a postihu nelegální práce. Při jednorázové činnosti či příležitostné spolupráci se totiž jen těžko může mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem vytvořit jakýkoliv vztah, natožpak vztah závislosti. Na soustavnost výkonu práce pak zpravidla lze usuzovat na základě dalších skutečností zjištěných např. z výpovědi obviněného, z výsledku svědků či ze situace na místě.

Z výše uvedeného vyplývá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku výkladu pojmu závislé práce ve smyslu § 2 zákoníku práce, což v konečném důsledku vedlo k jeho nesprávnému závěru stran naplnění pojmu nelegální práce dle § 5 písm. e) bod 1. zákona o zaměstnanosti a skutkové podstaty přestupku podle § 139 odst. 1 písm. c) téhož zákona. Námitka nesprávného posouzení předmětné právní otázky krajským soudem je proto důvodná.

Jak již bylo vysloveno výše, správnost posouzení předmětné právní otázky v daném případě je do značné míry určující pro posouzení důvodnosti dalších námitek stěžovatelky, neboť krajský soud se při výkladu pojmu „závislá práce” ztotožnil s názorem žalovaného a prvostupňového orgánu. Správní orgány ovšem zaujaly nesprávný právní názor, od něhož se nutně odvíjel i rozsah skutečností, které považovaly za potřebné prokázat.

Z obsahu správního spisu k tomu vyplývá, že prvostupňový orgán vycházel při shledání viny stěžovatelky ze spáchání přestupku výkonu nelegální práce z naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku. Toto naplnění spatřuje v závěru, že stěžovatelka vykonávala závislou práci mimo pracovněprávní vztah, čímž porušila ustanovení § 3 zákoníku práce.

Mezi stěžovatelkou a žalovaným je nesporné, že pro činnost, kterou v době kontroly prvostupňového orgánu vykonávala pro kontrolovaný subjekt, neměla uzavřenou pracovní smlouvu ani dohodu o práci konané mimo pracovní poměr. Sporná je naopak kvalifikace vykonávané činnosti jako „závislé práce”. Vyřešení této otázky je přitom nezbytné pro konstataci viny ze spáchání daného přestupku.

Povinnost správního orgánu ohledně zjištění skutkového stavu věci se v takovém případě odvíjí též od povahy vedeného řízení. Na řízení o přestupcích se podle § 51 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích”), vztahují obecné předpisy o správním řízení, není-li stanoveno jinak. Na základě ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád”), proto i v řízení o přestupcích platí, nevyplývá-li ze správního řádu něco jiného, že správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je třeba v řízení o přestupcích aplikovat trestně-právní zásadu *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch obviněného), což značí, že vinu je třeba prokázat nade vší rozumnou pochybnost (k tomu srov. zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 – 86).

pokračování

Nejvyšší správní soud po zevrubném prozkoumání správního spisu dospěl k závěru, že v řízení před prvostupňovým orgánem nebylo prokázáno naplnění znaku soustavnosti výkonu práce stěžovatelky pro kontrolovaný subjekt. Stěžovatelka i kontrolovaný subjekt naopak souhlasně prohlašovali, že její činnost má povahu jednorázové výpomoci. Prvostupňovému orgánu se v řízení o přestupku nepodařilo toto tvrzení vyvrátit a najisto postavit, že stěžovatelka pracovala pro kontrolovaný subjekt soustavně. Na tom ničeho nemění ani skutečnost, že stěžovatelka v období mezi kontrolou a ústním jednáním před správním orgánem prvního stupně uzavřela s kontrolovaným subjektem pracovní smlouvu, neboť tato skutečnost může být toliko projevem snahy prevence dalšího postihu (být nazíraného jako nezákonného) nebo založení skutečnosti odůvodňující uložení nižší pokuty, nikoli konkludentním potvrzením předtím vykonávané závislé práce.

Je nutné též podotknout, že tvrzení kontrolovaného subjektu, na něž se odvolává krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí (str. 13 nahoře), podle kterého „*se občas stává, že v době, kdy potřebuje (kontrolovaný subjekt – pozn. NSS) jít na jídlo nebo WC, za něho v CAFE BARU zaskočí žalobkyně, s níž žije v jedné domácnosti s tím, že se jedná pouze o krátkodobou přátelskou výpomoc vyplývající z jejich blízkých vztahů*“, není obsaženo ve správním spisu, nýbrž poprvé se objevuje až v rámci vyjádření žalovaného k žalobě, a podává se údajně v listině, kterou nebylo v řízení o přestupku dokazováno, neboť vzešla z jiného správního řízení, jehož se však stěžovatelka neúčastnila. Předmětná listina však není ani součástí soudního spisu krajského soudu. Krajský soud rozhodl bez jednání a touto listinou důkaz neprovedl.

Správní orgány rovněž neprokázaly, že činnost stěžovatelky naplňovala znak závislé práce spočívající v nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance. Naopak, proti přítomnosti tohoto znaku v dané činnosti hovoří zejména shodné tvrzení stěžovatelky a kontrolovaného subjektu, že spolu dlouhodobě žijí, stěžovatelka tuto činnost vykonala výjimečně, dobrovolně a nedostala (ani neočekávala) za ni žádnou odměnu. Tato souhlasná tvrzení vrhají na závěr správních orgánů o naplnění znaku výkonu práce ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance důvodné pochybnosti, které se nepodařilo nikterak odstranit.

Pokud tedy stěžovatelka namítá, že krajský soud nezjistil řádně skutkový stav, nesprávně vyhodnotil provedené důkazy, a nedostatky ve skutkových zjištěních učiněných správními orgány nahrazoval vlastními úvahami, lze v tomto spatřovat kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Předmětná námitka je pak ve světle shora řečeného důvodná, neboť skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit.

Důvodnou shledal Nejvyšší správní soud i námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nelze nedostatkem důvodů rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo

tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2011, č. j. 3 Ads 75/2011 – 47).

Jak již bylo uvedeno výše, krajský soud ve svém rozhodnutí přihlédl na základě obsahu vyjádření žalovaného k údajnému tvrzení kontrolovaného subjektu, učiněnému v rámci odlišného předcházejícího správního řízení. Listina, která by však takové tvrzení kontrolovaného subjektu zaznamenávala, nebyla ani součástí správního spisu vedeného prvostupňovým orgánem ve věci řízení o přestupku stěžovatelky, ani nebylo touto listinou dokazováno v řízení před krajským soudem. Jelikož však krajský soud i přesto přihlédl k údajnému obsahu takové listiny, tedy skutečnosti v řízení nedokazované, a opřel o ni své rozhodovací důvody (str. 13 napadeného rozsudku), zatížil své rozhodnutí vadou, mající za následek nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.

Nejvyšší správní soud shledal kasační námitky stěžovatelky důvodnými, a proto mu nezbylo než napadený rozsudek krajského soudu zrušit (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.). Protože již v řízení před krajským soudem byly důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného, přistoupil zdejší soud rovněž ke zrušení tohoto rozhodnutí (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.) a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.).

Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dané věci tento závazný právní názor spočívá ve výkladu pojmu „závislá práce” v souladu se závěry Nejvyššího správního soudu vyřčenými v tomto rozsudku a v dalších jeho citovaných rozhodnutích. Součástí závazného právního názoru je též závěr stran nedostatečnosti dosavadního zjištění skutkového stavu věci pro konstatování viny ze spáchání přestupku vykonávání nelegální práce stěžovatelkou. Bude proto na žalovaném, aby v rámci dalšího řízení zvolil postup tomuto závěru odpovídající. V úvahu připadá zejména doplnění dokazování ohledně naplnění znaku soustavnosti závislé práce, stejně jako vztahu znaku nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, bude-li možno takový důkaz opatřit.

V případě, že Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně zrušil i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98).

Výrok o náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka měla ve věci plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení.

Důvodně vynaložené náklady sestávají ze zaplacených soudních poplatků, z odměny za zastupování a z náhrady výdajů zástupce stěžovatelky. Náklady za zaplacené

pokračování

soudní poplatky tvoří částku ve výši 8000 Kč [1 x 3000 Kč za žalobu podle položky č. 18 bod 2 písm. a) sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích, a 1 x 5000 Kč za kasační stížnost podle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků].

Stěžovatelka byla v řízení před krajským soudem, stejně jako nyní v řízení o kasační stížnosti, zastoupena JUDr. Vítem Buršou, advokátem, se sídlem Růžová 1254, Uherské Hradiště. Odměna za zastupování v obou soudních řízeních v celkové výši 13 600 Kč byla určena podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, ve vztahu k úkonům učiněným před krajským soudem [převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, sepis žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu a sepis dalšího vyjádření dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], a ve vztahu k úkonům učiněným před Nejvyšším správním soudem [sepis kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]; za každý úkon náleží odměna ve výši 3100 Kč, celkem tedy 12 400 Kč. K odměně za zastupování je nutno připočíst též náhradu hotových výdajů zástupce stěžovatelky (režijní paušál), která činí podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za každý z uvedených úkonů, celkem 1200 Kč. Takto vypočtená odměna a náhrada hotových výdajů byla dále zvýšena o částku 2856 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupce stěžovatelky povinen odvést podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Procesně neúspěšnému žalovanému tak Nejvyšší správní soud uložil povinnost zaplatit úspěšné stěžovatelce na náhradě nákladů řízení částku ve výši 24 456 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. května 2015

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu